Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO MACIEJ SZPUNAR IŠVADA,
pateikta 2018 m. liepos 5 d.[1]

Byla C-298/17

France Télévisions SA
prieš
Playmédia,
Conseil supérieur de l'audiovisuel (CSA),
dalyvaujant:
Ministre de la Culture et de la Communication

(*Conseil d'État* (Prancūzija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Direktyva 2002/22/EB – Elektroninių ryšių tinklai ir paslaugos – Universaliosios paslaugos ir paslaugų gavėjų teisės – Įmonės, teikiančios elektroninių ryšių tinklus radijo ar televizijos programoms transliuoti visuomenei – Įmonė, kuri siūlo nepertraukiamai ir tiesiogiai žiūrėti televizijos programas savo interneto svetainėje – Privalomojo programų siuntimo įpareigojimas (*must carry*)“

Įžanga

1. Siekdamos skatinti kultūrinę įvairovę ir visuotinę prieigą prie pagrindinių radijo ir televizijos kanalų, valstybės narės turi teisę elektroninių ryšių tinklų tiekėjams nustatyti pareigą transliuoti („must carry“) tam tikrus iš šių kanalų. Vis dėlto, šiuo metu internetas leidžia transliuoti ir laisvai naudotis vis gausesniais informacijos šaltiniais, įskaitant radiją ir televiziją, be techninių apribojimų, susijusių su transliavimo būdais, per trumpą laiką tapusiais „klasikiniais“, kaip antai antžeminiu televizijos ryšiu, kabeliniu ar palydoviniu ryšiu. Ši technologijų pažanga visiškai pakeitė audiovizualinę rinką, pareigą transliuoti paversdama teise, o šios pareigos turėtojus – galimais paslaugos gavėjais[2]. Taigi kyla klausimas, ar ir kokiomis sąlygomis taisyklės, kurios sukurtos šiems klasikiniams transliavimo būdams, yra taikytinos naujoje aplinkoje – internete.

2. Ši byla yra puikus šio reiškinio pavyzdys ir suteikia Teisingumo Teismui galimybę paaiškinti Sąjungos teisę šiuo klausimu.

1 Originalo kalba – prancūzų.

2 Šie pokyčiai stebimi jaus seniai. Žr. S. Nikoltchev, (leid.), „Avoir ou ne pas avoir les règles du must-carry“, Observatoire européen de l'audiovisuel, Strasbūras, 2005.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3. 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo[3] 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Valstybės narės nustato autoriams išimtinę teisę leisti arba uždrausti bet kokį savo kūrinių viešą skelbimą laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis, įskaitant savo kūrinių padarymą viešai prieinamais tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku.

2. Valstybės narės nustato išimtinę teisę leisti arba uždrausti padaryti viešai prieinamus laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku:

a) atlikėjams – savo atlikimo įrašus;

b) fonogramų gamintojams – savo fonogramas;

c) filmų pirmojo įrašo gamintojams – jų filmų originalus ir kopijas;

d) transliuojančiosioms organizacijoms – savo transliacijų įrašus nepaisant to, ar tos transliacijos perduodamos laidais ar eteriu, įskaitant kabelinį ar palydovinį perdavimą.“

4. 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų Direktyva)[4] 1 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatyta:

„1. Ši direktyva nustato elektroninių ryšių paslaugų, elektroninių ryšių tinklų, susijusių priemonių ir susijusių paslaugų reguliavimo suderintą sistemą ir tam tikrus galinių įrenginių aspektus, siekiant palengvinti neįgalių paslaugų gavėjų prieigą. Ji nustato nacionalinių reguliavimo institucijų užduotis ir procedūras, kurios užtikrintų, kad reguliavimo sistema būtų suderintai taikoma visoje Bendrijoje.

<…>

3. Ši direktyva ir specifinės direktyvos nepažeidžia priemonių, taikomų Bendrijos ar nacionaliniu lygiu laikantis Bendrijos teisės, kuriomis siekiama bendros svarbos tikslų, ypač susijusių su turinio reguliavimu ir audiovizualine politika.“

5. Šios direktyvos 2 straipsnio a, c, l ir m punktuose nustatyta:

„Šioje direktyvoje:

a) „elektroninių ryšių tinklas“ – perdavimo sistemos ir atitinkamais atvejais komutavimo ar maršruto parinkimo įranga bei kiti ištekliai, įskaitant neaktyvius tinklo elementus, kurie leidžia perduoti signalus laidais, radijo, optinėmis ar kitomis elektromagnetinėmis priemonėmis, įskaitant palydovinius tinklus, fiksuoto (linijų ir paketų perjungiamojo, įskaitant internetą) ir judriojo ryšio

3 OL L 167, 2001, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 230;.

4 OL L 108, 2002, p. 33; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 349, su pakeitimais, padarytais 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/140/EB (OL L 337, 2009, p. 37) (toliau – Direktyva 2002/21).

antžeminius tinklus, elektros perdavimo kabelines sistemas, tokiu mastu, kokiu jos yra naudojamos signalams perduoti, radijo ir televizijos programų transliavimui naudojami tinklai ir kabelinės televizijos tinklai, neatsižvelgiant į perduodamos informacijos pobūdį;

<…>

c) „elektroninių ryšių paslauga“ – paslauga, paprastai teikiama už atlygį, kuri visa ar didžiąja dalimi susideda iš signalų perdavimo elektroninių ryšių tinklais, įskaitant telekomunikacijų paslaugas ir perdavimo paslaugas tinklais, naudojamais transliavimui, išskyrus elektroniniais ryšių tinklais ir paslaugomis perduodamo turinio teikimo ar redakcinės jo kontrolės paslaugas; į šią paslaugą neįeina informacinės visuomenės paslaugos, apibrėžtos Direktyvos 98/34/EB[5] 1 straipsnyje, kurios visos ar didžiąja dalimi susideda iš signalų perdavimo elektroninių ryšių tinklais;

<…>

l) „specifinės direktyvos“ – <…> Direktyva 2002/22/EB[6] (Universaliųjų paslaugų direktyva) <…>

m) „elektroninių ryšių tinklo teikimas“ – tokio tinklo sukūrimas, eksploatavimas, kontrolė ar galimybės juo naudotis suteikimas;

<…>“

6. Direktyvos 2002/22 2 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatyta:

„Šioje direktyvoje vartojamos sąvokos, pateiktos Direktyvos 2002/21 2 straipsnyje.“

7. Šios direktyvos 31 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta:

„Valstybės narės savo jurisdikcijoje esantiems ūkio subjektams, teikiantiems elektroninių ryšių tinklus, skirtus radijo ir televizijos programoms transliuoti visuomenei, jeigu didelė dalis tokių tinklų galutinių paslaugų gavėjų naudojasi jais kaip pagrindine priemone radijo ir televizijos programoms priimti, gali nustatyti pagrįstus privalomojo programų siuntimo („must carry“) įpareigojimus perduoti nurodytas radijo ir televizijos programas bei jas papildančias paslaugas, visų pirma siekdamos neįgaliesiems galutiniams paslaugų gavėjams sudaryti tinkamas galimybes naudotis tomis paslaugomis.“

Prancūzijos teisė

8. 1986 m. rugsėjo 30 d. Įstatymo Nr. 86-1067 dėl komunikacijų laisvės[7] 2-1 straipsnyje nustatyta:

„Šiame įstatyme sąvokos „paslaugų teikėjas“ – tai bet kuris asmuo, kuris su programų prodiuseriais yra susijęs sutartiniais santykiais siekiant siūlyti audiovizualinių komunikacijų paslaugas visuomenei per elektroninių ryšių tinklą, kaip tai suprantama pagal Pašto ir elektroninių ryšių kodekso L. 32 straipsnio 2 dalį. Paslaugų teikėju taip pat laikomas kiekvienas asmuo, kuris formuoja šią pasiūlą, užmegzdamas sutartinius santykius su kitais teikėjas.“

5 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva, nustatanti informacijos apie techninius standartus ir reglamentus bei informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarką (OL L 204, 1998, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 20 t., p. 337), panaikinta ir pakeista 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535 kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarka (OL L 241, 2015, p. 1).

6 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų Direktyva) (OL L 108, 2002, p. 51; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 367), iš dalies pakeista 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/136/EB (OL L 337, 2009, p. 11) (toliau – Direktyva 2002/22).

7 Pagrindinės bylos aplinkybių laikotarpiu galiojusi redakcija.

9. Įstatymo dėl komunikacijų laisvės 34-2 straipsnio I dalyje nustatyta:

„Prancūzijos žemyninėje teritorijoje kiekvienas tinklo paslaugų teikėjas, nenaudojantis *Conseil supérieur de l'audiovisuel* priskirtų antžeminių dažnių, savo abonentams nemokamai teikia 44 straipsnio I dalyje nurodytų bendrovių paslaugas ir prieigą prie kanalo *Arte*, transliuojamus skaitmeniniu analoginiu būdu, taip pat prieigą prie kanalo TV 5 ir televizijos programas, transliuojamas antžeminiais skaitmeniniais dažniais, siekiant geriau supažindinti su užjūrio teritorijomis, skirtą žemyninės teritorijos publikai ir prodiusuojamą 44 straipsnio I dalyje nurodytos bendrovės, išskyrus atvejus, kai šie prodiuseriai mano, kad paslaugų pasiūla akivaizdžiai neatitinka jų vykdomų viešosios paslaugos teikimo užduočių. Jeigu siūlomos skaitmeniniu būdu transliuojamos programos, jis taip pat nemokamai transliuoja šių bendrovių programas šiems abonentams antžeminiu skaitmeniniu būdu.

<…>“

Pagrindinė byla, procesas ir prejudiciniai klausimai

10. Bendrovė *France Télévisions* yra visuomeninis transliuotojas, kurio televizijos kanalams taikomas privalomojo programų siuntimo įpareigojimas, numatytas Įstatymo dėl komunikacijų laisvės 34-2 straipsnyje. *France Télévisions* savo televizijos kanalus transliuoja ne tik klasikiniu antžeminiu būdu, bet taip pat nepertraukiamai savo interneto svetainėje.

11. Bendrovė *Playmédia* administruoja interneto svetainę, siūlo, be kita ko, nepertraukiamą daugybės kanalų, įskaitant *France Télévisions* priklausančių kanalų, transliaciją realiuoju laiku. Prieiga prie šios svetainės yra nemokama, nes *Playmédia* savo veiklą finansuoja iš reklamos.

12. Kadangi *Playmédia* prašymai sudaryti platinimo sutartį su *France Télévisions* nebuvo patenkinti, ji iškėlė bylą *France Télévisions* ir pareikalavo sudaryti tokią sutartį, remdamasi *France Télévisions* nustatyta pareiga leisti *Playmédia* transliuoti jos kanalus pagal Įstatymo dėl komunikacijų laisvės 34-2 straipsnį nustatytu privalomojo programų siuntimo įpareigojimu. *France Télévisions* pareiškė priešieškinius *Playmédia*, grindžiamus *France Télévisions* intelektinių teisių pažeidimu.

13. Kadangi tiek pirmojoje, tiek apeliacinėje instancijose *Playmédia* pralaimėjo bylą dėl savo, ir dėl *France Télévisions* reikalavimų, ji pateikė kasacinį skundą. 2017 m. liepos 5 d. sprendimu *Cour de cassation* (Prancūzija) nusprendė sustabdyti šio kasacinio skundo nagrinėjimą ir palaukti, kol Teisingumo Teismas priims sprendimą šioje byloje.

14. Lygiagrečiai šioje išvadoje nurodytiems teisminiams procesams *Playmédia* kreipėsi į *Conseil supérieur de l'Audiovisuel* (CSA) (Prancūzija), kad šis išspręstų jos ginčą su *France Télévisions*. CSA reikalavimu šiek tiek pakeitus *Playmédia* interneto svetainę, 2015 m. gegužės 27 d. sprendimu CSA įpareigojo *France Télévisions* nedrausti atnaujinti paslaugų teikimą minėtoje interneto svetainėje. *France Télévisions* kreipėsi į *Conseil d'État* (Prancūzija), prašydama panaikinti šį sprendimą.

15. Šiomis aplinkybėmis *Conseil d'État* (Prancūzija) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar įmonė, kuri siūlo nepertraukiamai ir tiesiogiai žiūrėti televizijos programas savo interneto svetainėje, vien dėl to turi būti laikoma įmone, teikiančia elektroninių ryšių tinklus radijo ar televizijos programoms transliuoti visuomenei, kaip tai suprantama pagal Direktyvos [2002/22] 31 straipsnio 1 dalį?

2. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar valstybė narė, nepažeisdama [D]irektyvos [2002/22] ar kitų Europos Sąjungos teisės normų, gali numatyti radijo ar televizijos programų siuntimo įpareigojimą elektroninių ryšių tinklus naudojančioms įmonėms ir kartu įmonėms, kurios, nenaudodamos šių tinklų, siūlo nepertraukiamai ir tiesiogiai žiūrėti televizijos programas internetu?

3. Jei į antrąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar valstybės narės gali nenustatyti privalomojo programų siuntimo įpareigojimo paslaugų teikėjams, kurie nenaudoja elektroninių ryšių tinklų, jei yra įvykdytos visos 2002 m. kovo 7 d. Direktyvos 2002/22/EB 31 straipsnio 1 dalyje numatytos sąlygos, nors pagal direktyvą šios sąlygos yra privalomos tinklų naudotojams?

4. Ar valstybė narė, kuri nustato pareigą transliuoti tam tikras radijo ar televizijos programas tam tikruose tinkluose, nepažeisdama [D]irektyvos 2002/22, gali numatyti įpareigojimą sutikti, kad šios programos būtų transliuojamos šiuose tinkluose, įskaitant atvejus, kai transliuojama interneto svetainėje, jeigu atitinkama įmonė pati transliuoja savo programas internete?

5. Ar Direktyvos [2002/22] 31 straipsnio 1 dalyje numatytą sąlygą, kad didelė dalis tokių tinklų galutinių paslaugų gavėjų turi naudotis jais kaip pagrindine priemone radijo ir televizijos transliacijoms priimti, kalbant apie transliaciją internetu, reikia vertinti atsižvelgiant į visus naudotojus, kurie nepertraukiamai ir tiesiogiai žiūri televizijos programas interneto tinkluose, ar tik į interneto svetainės, kuriai nustatytas transliacijos įpareigojimas, naudotojus?“

16. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismas gavo 2017 m. gegužės 23 d. Rašytines pastabas pateikė *France Télévisions*, *Playmédia*, Prancūzijos, Lietuvos ir Lenkijos vyriausybės bei Europos Komisija. *France Télévisions*, *Playmédia*, Prancūzijos vyriausybei bei Komisijai buvo atstovaujama 2018 m. gegužės 30 d. įvykusiame posėdyje.

Analizė

Dėl pirmojo prejudicinio klausimo

17. Savo pirmuoju prejudiciniu klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia Teisingumo Teismo, ar įmonė, kuri siūlo nepertraukiamai ir tiesiogiai žiūrėti televizijos programas savo interneto svetainėje, turi būti laikoma įmone, teikiančia elektroninių ryšių tinklus radijo ir televizijos kanalams transliuoti visuomenei, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2002/22 31 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą.

18. Kaip ir visos suinteresuotosios šalys, šioje byloje pateikusios pastabas, išskyrus *Playmédia*, manau, kad į šį klausimą reikėtų atsakyti neigiamai.

19. Elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemą sudarančios direktyvos, įskaitant Direktyvą 2002/22, grindžiamos labai aiškiu atskyrimu tarp aprūpinimo šių tinklų infrastruktūra ir šiais tinklais transliuojamo turinio arba kitų per šiuos tinklus teikiamų paslaugų. Šis atskyrimas aiškiai matyti iš daugelio nagrinėjamos direktyvos nuostatų.

20. Direktyvos 2002/21 5 konstatuojamoje dalyje nustatyta, kad „Būtina atskirti perdavimo reguliavimą nuo turinio reguliavimo“. „Todėl [elektroninių ryšių tinklų bendroji reguliavimo sistema] netaikoma paslaugų, teikiamų elektroninių ryšių tinklais naudojantis elektroninių ryšių paslaugomis, turiniui“. Šis atskyrimas taip pat matyti Direktyvos 2002/21 1 straipsnio 3 dalyje, kurioje nustatyta, kad ji, kaip ir specifinės direktyvos, nepažeidžia priemonių, kuriomis siekiama bendros svarbos tikslų, ypač susijusių su turinio reguliavimu ir audiovizualine politika. Galiausiai, Direktyvos 2002/21 2 straipsnio c punkte pateiktoje elektroninių ryšių paslaugų, kurios patenka į bendrąją reguliavimo sistemą, apibrėžtyje aiškiai numatyta, kad į ją nepatenka „elektroniniais ryšių tinklais ir paslaugomis perduodamo turinio teikimo

ar redakcinės jo kontrolės paslaug[o]s“. Į šią apibrėžtį nepatenka informacinės visuomenės paslaugos [8], „kurios visos ar didžiąja dalimi susideda iš signalų perdavimo elektroninių ryšių tinklais“.

21. Tai, kad turinio teikimo paslaugos, kiek tai susiję su privalomojo programų siuntimo įpareigojimu, į šią apibrėžtį nepatenka, numatyta Direktyvoje 2002/22. Šios direktyvos 45 konstatuojamoje dalyje aiškiai nurodyta, kad „[b]endra elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų reguliavimo sistema netaikoma turinį teikiančioms paslaugoms, pavyzdžiui, siūlomiems garso ir televizijos transliacijų turinio paketams. Tokių paslaugų teikėjams vykdant tokią veiklą, universaliųjų paslaugų įpareigojimas neturėtų būti taikomas“.

22. Direktyvos 2002/22 31 straipsnis, kuriame numatyta galimybė nustatyti privalomojo programų siuntimo įpareigojimus, turi būti aiškinamas atsižvelgiant į šias aplinkybes. Pagal šią nuostatą tokius įsipareigojimus galima nustatyti „ūkio subjektams <…>, teikiantiems elektroninių ryšių tinklus, skirtus radijo ir televizijos programoms transliuoti visuomenei“. Direktyvos 2002/21 2 straipsnio m punkte elektroninių ryšių tinklo tiekimas apibrėžiamas kaip „tokio tinklo sukūrimas, eksploatavimas, kontrolė ar galimybės juo naudotis suteikimas“.

23. Akivaizdu, kad įmonė, kuri siūlo žiūrėti televizijos programas interneto svetainėje, teikia ne elektroninių ryšių tinklą, o turinį, kuris jos paslaugų gavėjams perduodamas per tokį tinklą (šiuo atveju – internetą). Todėl tokia įmonė tokį tinklą ne teikia, bet naudoja. Jos teikiama paslauga aiškiai yra informacinės visuomenės paslauga, tačiau ji nėra, visa ar tam tikra jos dalis, signalų perdavimas, nes tai daro interneto prieigos teikėjai. Jeigu šios dvi veiklos rūšys būtų painiojamos, tai prieštarautų šių prieigos teikėjų neutralumui transliuojamo turinio požiūriu, kurio reikalaujama pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnį [9].

24. *Playmédia* neteisingai tvirtina, kad teikia elektroninių ryšių tinklą, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2002/21 2 straipsnio m punktą, ir kad dėl to ji patenka į privalomojo programų siuntimo įpareigojimo, nustatyto Direktyvos 2002/22 31 straipsnyje, taikymo sritį. Šioje nuostatoje numatytu teikimu siekiama mokamai užtikrinti tinklo veikimą, o tai reiškia, kad tam tikrą jo veikimo priežiūros mastą. Naudotojas, kuris tik siūlo tam tikrą turinį, prieinamą per aptariamą tinklą, nevykdo tokios priežiūros, taigi negali būti laikomas jo teikėju. Priešingai, nei savo pastabose tvirtina *Playmédia*, nepakanka tinklą naudoti savo ekonominei veiklai vykdyti, kad galima būtų teigti, jog jį eksploatuoji arba teiki. Be to, *Playmédia* veikla yra ne signalų perdavimas tinklu (internetu), bet jų kūrimas. Tinklų teikėjai ir prieigos prie šio tinklo teikėjai perduoda šiuos signalus, taip teikdami elektroninių ryšių paslaugą, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2002/21 2 straipsnio c punktą, ir pačiai *Playmédia*, ir jos abonentams.

25. Taigi į pirmąjį prejudicinį klausimą siūlau atsakyti, kad Direktyvos 2002/22 31 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa turi būti aiškinama taip, kad įmonė, kuri siūlo nepertraukiamai ir tiesiogiai žiūrėti televizijos programas savo interneto svetainėje, neturi būti laikoma įmone, teikiančia elektroninių ryšių tinklus radijo ir televizijos programoms transliuoti visuomenei, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

8 Kaip suprantama pagal Direktyvą 2015/1535.

9 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos Direktyva) (OL L 178, 2000, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 25 t., p. 399).

Dėl antrojo ir ketvirtojo prejudicinių klausimų

Preliminarios pastabos

26. Savo antruoju prejudiciniu klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės Teisingumo Teismo klausia, ar Direktyva 2002/22 arba bet kuria kita Sąjungos teisės nuostata valstybei narei draudžiama nustatyti privalomojo programų siuntimo įpareigojimą, panašų į numatytąjį šios direktyvos 31 straipsnyje, įmonėms, kurios, nors ir nepatenka į šios nuostatos taikymo sritį, siūlo nepertraukiamai ir tiesiogiai žiūrėti televizijos programas savo interneto svetainėje.

27. Iš tiesų neginčijama, kad Įstatymo dėl komunikacijų laisvės 34-2 straipsnyje nustatyto privalomojo programų siuntimo įpareigojimo taikymo sritis yra platesnė nei Direktyvos 2002/22 31 straipsnio taikymo sritis ir taikoma ne tik tinklo teikėjams, bet taip pat įmonėms, kurios siūlo prieigą prie šiais tinklais transliuojamų televizijos kanalų. Vis dėlto, priešingai, nei per teismo posėdį nuogąstavo Prancūzijos vyriausybė, šį klausimą suvokiu ne kaip tokį, kuriuo siekiama apskritai įvertinti šio įpareigojimo teisėtumą pagal Sąjungos teisę, bet tik kaip klausimą dėl įpareigojimo, kuris būtų taikomas įmonėms, siūlančioms žiūrėti televizijos programas savo interneto svetainėje, tuo atveju, kai susiję televizijos transliuotojai tas pačias programas jau transliuoja internete ir jos laisvai visuotinai prieinamos.

28. Toks privalomojo programų siuntimo įpareigojimas reiškia, kad susijusiems televizijos transliuotojams nustatomas įpareigojimas leisti savo programas transliuoti įmonėms, kurioms taikomas privalomojo programų siuntimo įpareigojimas. Be to, įdomu pastebėti, kad šiuo metu būtent internete šis įpareigojimas, kuris nustatytas televizijos transliuotojams („must offer“), dažnai yra kur kas reikšmingesnis nei pats privalomojo programų siuntimo įpareigojimas („must carry“). Iš tiesų, kalbant apie internetą, pažymėtina, kad pagrindinio privalomojo programų siuntimo įpareigojimo nustatymo motyvo, kuris iš pradžių buvo susijęs su ribotais tinklų perdavimo pajėgumais, nėra. Priešingai, konkurencinėje interneto rinkoje įmonės ieško patrauklaus turinio, galinčio pritraukti srautą jų interneto svetainėse ir taip padidinti pajamas iš reklamos. Taigi joms labai palankus privalomojo programų siuntimo įpareigojimo taikymas jų atžvilgiu arba, tiksliau tariant, kaip, beje, tai savo pastabose nurodė *Playmédia*, naudojimasis juo kaip jos naudojasi įsipareigojimu „must offer“, kuris nustatytas televizijos transliuotojams.

29. Manau, kad būtų tikslinga antrąjį prejudicinį klausimą nagrinėti kartu su ketvirtuoju, kad būtų išnagrinėta tiek įpareigojimo „must carry“, tiek įpareigojimo „must offer“ atitiktis. Taigi klausimas būtų, ar Direktyva 2002/22 arba bet kuria kita Sąjungos teisės nuostata valstybei narei draudžia nustatyti privalomojo programų siuntimo įpareigojimą įmonėms, kurios nepatenka į šios direktyvos 31 straipsnio taikymo sritį ir siūlo nepertraukiamai ir tiesiogiai žiūrėti televizijos programas savo interneto svetainėje, o kartu su šiuo įsipareigojimu yra nustatytas abipusis įsipareigojimas susijusiems televizijos transliuotojams nedrausti šio siuntimo.

30. Iškart reikia pažymėti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nenurodo Sąjungos teisės nuostatų, išskyrus pačią Direktyvą 2002/22, pagal kurias būtų draudžiama nustatyti tokį įpareigojimą. Nors kai kurios iš suinteresuotųjų šalių, pateikusių pastabas, pavyzdžiui, Komisija, trumpai aptarė kelis galimus teisinius sunkumus, šis klausimas išsamiai nebuvo aptartas nei procese pagrindinėje byloje, nei šios bylos procese. Vis dėlto tam tikrų užuominų dėl privalomojo programų siuntimo įpareigojimo jau galima rasti Teisingumo Teismo jurisprudencijoje dėl laisvės teikti paslaugas. Be to, remiantis šalių pagrindinėje byloje pateikta informacija, problema dėl autoriaus teisių nagrinėjama atskirame procese nacionaliniu lygmeniu ir Teisingumo Teismas uždavė konkretų klausimą šia tema, kad per teismo posėdį į jį būtų atsakyta. Taigi nagrinėsiu šiuos du klausimus, nes manau, dėl jų išties kyla kai kurių sunkumų.

Direktyva 2002/22

31. Kaip jau minėjau analizuodamas pirmąjį prejudicinį klausimą, elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendroje reguliavimo sistemoje aprūpinimas infrastruktūra ir turinio teikimas aiškiai atskiriami. Ši reguliavimo sistema taikoma tik aprūpinimo infrastruktūra atžvilgiu, o turinys visiškai nepatenka į jos taikymo sritį. Taigi bendrosios reguliavimo sistemos nuostatos neužkerta kelio tam, kad nuostatos dėl turinio būtų nustatytos Sąjungos arba nacionaliniu lygmenimis. Tai labai aiškiai parodo Direktyvos 2002/21 1 straipsnio 3 dalis. Šį principą taip pat patvirtina, kiek tai, konkrečiau kalbant, yra susiję su nuostatomis dėl privalomo programų siuntimo įpareigojimo, Direktyvos 2002/22 45 konstatuojamoji dalis.

32. Darytina išvada, kad pagal Direktyvos 2002/22 nuostatas nedraudžiama nustatyti privalomojo programų siuntimo įpareigojimo, kurį valstybė narė gali nustatyti įmonėms, nepatenkančioms į šios direktyvos 31 straipsnio taikymo sritį.

Laisvė teikti paslaugas

33. Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad bet koks tokio pobūdžio privalomojo programų siuntimo įpareigojimas, neatsižvelgiant į tai, ar jis patenka į Direktyvos 2002/22 taikymo sritį ar ne, yra apribojimas laisvai teikti paslaugas, įtvirtintas SESV 56 straipsnyje [10]. Taip yra nepaisant to, kad šis įsipareigojimas nustatomas tik vietos įmonėms, nes juo tiesiogiai apibrėžiamos prieigos prie valstybės narės paslaugų rinkos sąlygos [11]. Iš tiesų privalomojo programų siuntimo įpareigojimas paprastai taikomas nacionaliniams televizijos transliuotojams, nes būtent jie vykdo kultūros politikos tikslus, kuriais grindžiamas šis įsipareigojimas. Taigi užsienio televizijos transliuotojų padėtis yra ne tokia palanki, nes dėl to, kad jiems netaikomas nagrinėjamas įsipareigojimas, jie turi rinkos sąlygomis derėtis dėl prieigos prie transliavimo tinklų.

34. Toks apribojimas gali būti pateisinamas privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais, susijusiais su kultūros politika [12]. Vis dėlto, kad privalomojo programų siuntimo įpareigojimas būtų pagrįstas, jis turi atitikti tam tikrus reikalavimus, t. y. juo siekiama bendrojo intereso tikslo, kaip antai įgyvendinant šios valstybės narės kultūros politiką išsaugoti šios valstybės teritorijoje transliuojamų programų pasiūlos pliuralistinį pobūdį ir jis nėra neproporcingas atsižvelgiant į šį tikslą – tie reikalavimai turi būti taikomi vadovaujantis skaidria procedūra, pagrįsta objektyviais, nediskriminuojančiais ir iš anksto žinomais kriterijais [13].

35. Ar šios sąlygos įvykdytos, turi tikrinti nacionaliniai teismai. Vis dėlto tokiomis aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, kai televizijos transliuotojas pats savo programas nemokamai transliuoja internete, o įmonė, kuriai taikomas privalomojo programų siuntimo įpareigojimas, programas per internetą transliuoja nagrinėjamo televizijos transliuotojo interneto svetainėje, būtų galima pagrįstai kelti klausimą, ar vis dar yra bendrasis interesas šio privalomojo programų siuntimo įpareigojimo požiūriu. Ar, pavyzdžiui, susijusiam televizijos transliuotojui, kuris yra valstybės įmonė, nustatyto įpareigojimo transliuoti savo programas nemokamai internete, ką jis bet kokiu atveju daro, nepakanka?

36. Pirminis privalomojo programų siuntimo įpareigojimas buvo susijęs su tam tikromis techninėmis priemonėmis (paprastai – antžeminėmis priemonėmis) transliuojamų televizijos programų retransliavimu skirtingomis techninėmis priemonėmis (kabeliais arba per palydovą). Jis buvo pagrįstas tuo, kad kabelines ar palydovines priemones naudojantys žiūrovai galėjo neturėti techninės įrangos,

10 2007 m. gruodžio 13 d. Sprendimas *United Pan-Europe Communications Belgium ir kt.* (C-250/06, EU:C:2007:783, 38 punktas).

11 2007 m. gruodžio 13 d. Sprendimas *United Pan-Europe Communications Belgium ir kt.* (C-250/06, EU:C:2007:783, 32–36 punktai).

12 2007 m. gruodžio 13 d. Sprendimas *United Pan-Europe Communications Belgium ir kt.* (C-250/06, EU:C:2007:783, 41 ir 42 punktai).

13 2007 m. gruodžio 13 d. Sprendimas *United Pan-Europe Communications Belgium ir kt.* (C-250/06, EU:C:2007:783, rezoliucinė dalis).

leidžiančios priimti antžemines transliacijas, arba būti už šios transliacijos zonos ribų. Be to, televizoriai ne visada turėjo galimybes naudoti kelias transliacijų priėmimo priemones vienu metu: naudojant kabelines priemones, nebūdavo galimybės transliacijų priimti antžeminėmis priemonėmis. Taigi privalomojo programų siuntimo įpareigojimas užtikrindavo žiūrovams prieigą prie kelių televizijos programų, nepriklausomai nuo pasirinktos techninės transliacijų priėmimo priemonės.

37. Kai ir transliacija iš pirminio šaltinio, ir transliacija, kurios atžvilgiu gali būti privalomai nustatytas privalomojo programų siuntimo įpareigojimas, teikiamos tomis pačiomis techninėmis priemonėmis, t. y. internetu, šie argumentai tampa nebeaktualūs. Interneto prieigą turintis žiūrovas gali naudotis tiek *Playmédia*, tiek *France Télévisions* interneto svetaine. Taigi *Playmédia* teikiama *France Télévisions* programų retransliacija nėra prieigos prie šių programų žiūrovams, žiūrintiems televiziją per internetą, sąlyga.

38. Iš tiesų, kaip tvirtina Prancūzijos vyriausybė, interneto vartotojui galėtų būti patogiau turėti prieigą prie kelių televizijos transliuotojų programų toje pačioje interneto svetainėje, o ne naršyti įvairiose šių transliuotojų svetainėse. Vis dėlto galime pagrįstai kelti klausimą, ar toks patogumu grindžiamas argumentas gali pateisinti apribojimus, kurie nustatyti tiek įmonėms, kurioms nustatytas privalomojo programų siuntimo įpareigojimas (susijęs, pavyzdžiui, su reikalavimu gauti autorių teisų turėtojų leidimą), tiek susijusiems televizijos transliuotojams dėl taikomo „must offer“ įpareigojimo. Į šį aspektą turėtų atsižvelgti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, vertindamas galimo privalomojo programų siuntimo įpareigojimo nustatymo įmonėms, kurios siūlo televizijos programų transliacijas internetu, proporcingumą.

39. Galiausiai reikia priminti Prancūzijos vyriausybės nuomonę, pateiktą jos pastabose, kad Prancūzijos teisėje nustatytas privalomojo programų siuntimo įpareigojimas netaikomas tokioms įmonėms kaip *Playmédia*. Ši nuomonė prieštarauja CSA, audiovizualinės rinkos reguliavimo institucijos, nuomonei. Be to, nors, žinoma, Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos aiškinti valstybių narių nacionalinės teisės, reikia pažymėti, kad pagal Įstatymo dėl komunikacijų laisvės 34-2 straipsnį, atrodo, reikalaujama retransliuoti antžeminėmis priemonėmis transliuojamas programas, o *Playmédia* pateikia tik nuorodą į *France Télévisions* interneto svetainę.

40. Tokių įpareigojimų nustatymo taisyklėmis, neatsižvelgiant į tai, ar jos grindžiamos Direktyvos 2002/22 31 straipsniu, ar Teisingumo Teismo jurisprudencija, visų pirma siekiama apsaugoti įmones, kurioms taikomi šie įpareigojimai, nuo neproporcingos naštos. Vis dėlto tokiame interneto kontekste, kaip nurodyta šios išvados 28 punkte, šiomis taisyklėmis taip pat turi būti užtikrintas teisinis tikrumas susijusiems televizijos transliuotojams. Kaip nurodyta jau cituotoje Teisingumo Teismo jurisprudencijoje, privalomojo programų siuntimo įpareigojimas turi būti taikomas vadovaujantis skaidria procedūra, pagrįsta objektyviais, nediskriminuojančiais ir iš anksto žinomais kriterijais. Taigi manau, kad jis neturėtų būti nustatytas arba, kitaip tariant, paskirtas individualiu aktu, įmonės, norinčios turėti prieigą prie patrauklaus turinio, prašymu, neįsitikinus, kad šiai įmonei taikoma nacionalinė teisės nuostata, pagal kurią jis nustatomas.

Autorių teisės

41. Televizijos transliuotojai turi tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, į savo transliacijas [14]. Be to, šios transliacijos arba jose gali būti kūrinių, kuriems patiems taikoma autorių teisių arba kitų gretutinių teisių apsauga [15]. Paprastai televizijos transliuotojai gauna šių teisių turėtojų sutikimą naudoti šiuos kūrinius vykdant savo retransliavimo veiklą. Be to, šiems kūriniams ir toliau taikoma autorių teisių apsauga.

14 Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 2 dalies d punktas.

15 Be kita ko, viešo paskelbimo teisė, numatyta Direktyvos 2001/29 3 straipsnyje.

42. Iš tiesų, kaip tvirtina *Playmédia*, autorių teisių problematika, kalbant apie privalomojo programų siuntimo įpareigojimą, egzistuoja neatsižvelgiant į tai, ar tai įpareigojimas, nustatytas „klasikinių“ tinklų teikėjams, ar įpareigojimas, nustatytas įmonėms, kurios televizijos programas transliuoja internetu. Vis dėlto šios išvados 28 punkte nurodyti pokyčiai dėl santykio tarp įpareigojimo „must carry“ ir įpareigojimo „must offer“ taip pat pakeitė padėtį autorių teisių srityje. Iš tiesų, kai privalomojo programų siuntimo įpareigojimas buvo akivaizdžiai naudingas susijusiems televizijos transliuotojams, jiems suteikiant transliacijos platesniu mastu galimybę, šie televizijos transliuotojai, kaip autorių teisių turėtojai, buvo priversti duoti sutikimą teikėjams, kuriems šis įpareigojimas taikomas. Autorių teisių buvo paisoma ir jos nesukeldavo didesnių sunkumų privalomojo programų siuntimo įpareigojimo požiūriu. Padėtis keičiasi, kai šis įpareigojimas labiau tampa privalumas įmonėms, kurioms jis taikomas. Televizijos transliuotojai gali drausti turinio teikėjams, kuriuos jie gali vertinti kaip savo konkurentus, pavyzdžiui, reklamos rinkoje, naudotis jų programomis. Taigi autorių teisės gali kliudyti įvykdyti privalomojo programų siuntimo įpareigojimą. Į šią problemą būtina atsižvelgti tiek nustatant, tiek įgyvendinant šį įpareigojimą.

43. Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos aiškiai matyti, kad nepertraukiama ir tiesioginė televizijos programų retransliacija internete yra šiose programose esančių kūrinių viešas skelbimas, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnį [16]. Tai taip pat galioja ir kai kalbama apie televizijos kanalų, kuriems taikomi tam tikri viešųjų paslaugų įpareigojimai, retransliavimą [17]. Taigi nacionalinis teisės aktas, kuris panaikina autorių teisių apsaugą kūriniams, esantiems šių kanalų transliacijose, būtų nesuderinamas su minėta Sąjungos teisės nuostata [18].

44. Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad televizijos programų retransliavimas internete, kai jas retransliuoja ne pirminis televizijos transliuotojas, bet įmonė, iš principo yra viešas skelbimas, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnį. Taigi nacionalinėje teisėje negali būti nustatytas privalomo programų siuntimo įpareigojimas įmonėms, vykdančioms tokią retransliaciją, kartu nustatant susijusiems televizijos transliuotojams taikomą įpareigojimą nedrausti šio siuntimo, tačiau nereikalaujant, kad šios įmonės gautų išankstinį autorių teisių turėtojų sutikimą.

45. Priešingai, nei savo pastabose tvirtina *Playmédia*, privalomojo programų siuntimo įpareigojimas neturi viršenybės autorių teisių ir teisių, gretutinių autorių teisėms, užtikrinančioms televizijos transliacijų ir šiose transliacijose esančių kūrinių apsaugą, požiūriu. Tokia viršenybė Sąjungos teisėje autorių teisių srityje niekur nustatyta. Nors įmonėms gali būti taikomas privalomojo programų siuntimo įpareigojimas, tai neatleidžia jų nuo kitų teisinių įpareigojimų, taikomų televizijos programų transliavimo veiklai, įskaitant įpareigojimą gauti susijusių autorių teisių turėtojų sutikimą.

46. Toks *a fortiori* yra atvejis pagrindinėje byloje, kai privalomojo programų siuntimo įpareigojimas taikomas ne tinklų teikėjams, kuriems taikomas Direktyvos 2002/22 31 straipsnis, bet turinio teikėjams, kuriems ši nuostata netaikoma. Iš tiesų, priešingai nei tinklų teikėjai, kurie tik perduodamo turinio požiūriu neutraliai perduoda signalą, turinio teikėjai šiame turinyje esančius kūrinius naudoja savo ūkinei veiklai, o tai tiesiogiai priskiriama autorių teisių turėtojų turimų išimtinių teisių sričiai. Taigi tokioms įmonėms privalomojo programų siuntimo įpareigojimą galima nustatyti tik su sąlyga, kad bus paisoma šių išimtinių teisių.

47. Iš tiesų atrodo, kad šios išvados 43 punkte pateikta Teisingumo Teismo pozicija buvo šiek tiek sušvelninta Sprendime *AKM* [19]. Šiame sprendime Teisingumo Teismas nusprendė, kad vienalaikis, visos apimties ir tikslus visuomeninio transliuotojo eteryje transliuojamų laidų perdavimas laidais, esančiais nacionalinėje teritorijoje, t. y. kita technine priemone nei ta, kuri buvo naudota per pirminį transliavimą, leidžia konstatuoti, kad tai nėra viešas paskelbimas, kaip tai suprantama pagal

16 2013 m. kovo 7 d. Sprendimas *ITV Broadcasting ir kt.* (C-607/11, EU:C:2013:147, rezoliucinės dalies 1 punktas).

17 2013 m. kovo 1 d. Sprendimas *ITV Broadcasting ir kt.* (C-275/15, EU:C:2017:144, rezoliucinė dalis).

18 2013 m. kovo 1 d. Sprendimas *ITV Broadcasting ir kt.* (C-275/15, EU:C:2017:144, rezoliucinė dalis).

19 2017 m. kovo 16 d. sprendimas (C-138/16, EU:C:2017:218).

Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, nes visuomenė, kuriai ši transliacija yra vykdoma, negali būti laikoma nauja visuomene [20]. Vis dėlto manau, kad šis sprendimas grindžiamas sąlyga, kurios įvykdymo patikrinimas paliktas nacionaliniam teismui, kad autorių teisių turėtojai tikrai įvertino aptariamą retransliavimą duodami sutikimą pirminei transliacijai [21].

48. Šiuo klausimu Sprendimas *AKM* nėra visiškai aiškus. Vis dėlto bet koks kitas aiškinimas būtų aiškus Sprendime *ITV Broadcasting ir kt.* [22] suformuluotos taisyklės, pagal kurią, jeigu perdavimas atliekamas kita technine priemone, naujos visuomenės buvimo klausimas yra nereikšmingas, jurisprudencijos pakeitimas. Sprendime *AKM* nėra informacijos, kad Teisingumo Teismas būtų norėjęs taip pakeisti jurisprudenciją [23].

49. Nemanau, kad pagrindinėje byloje autorių teisių turėtojai būtų įvertinę *Playmédia* vykdomų *France Télévisions* programų retransliavimą, nes dėl šio klausimo šiuo metu byla nagrinėjama *Cour de cassation*. Bet kuriuo atveju negalima būtų daryti prielaidos, kad toks įvertinimas buvo atliktas siekiant taikyti privalomojo programų siuntimo įpareigojimą, viršijantį Direktyvos 2002/22 31 straipsnyje nustatyto įpareigojimo taikymo sritį. Tai juo labiau taikytina dėl to, kad, kaip teigiama pastabose šioje byloje, nėra aišku, ar pagal Prancūzijos vidaus teisę tokioms įmonėms, kaip *Playmédia* šis įpareigojimas būtų taikomas. Prancūzijos vyriausybė teigia, kad joms jis netaikomas, o tai prieštarauja pagrindinėje byloje ginčijamam sprendimui. Be to, šis sprendimas buvo priimtas tik paprašius *Playmédia*, kuri yra suinteresuota galimybe įtraukti *France Télévisions* programas į savo pasiūlymą. Tačiau autorių teisių turėtojams labai sunku numatyti, kokios internete veiklą vykdančios įmonės gali būti suinteresuotos programų, kuriose yra jų kūriniai, retransliavimu.

50. Šiam teiginiui jokios įtakos neturi tai, kad *France Télévisions* taip pat tiesiogiai transliuoja savo programas savo pačios interneto svetainėje. Iš tiesų, kadangi *Playmédia* retransliacija internete yra atskira nuo *France Télévisions* retransliacijos, turi būti laikoma, kad ji vykdoma kita technine priemone, todėl autorių teisių požiūriu analizuojama atskirai.

51. Šios išvados nepaneigia *Playmédia* teiginys, kad nuo 2014 m. ji retransliuoja *France Télévisions* programas ne antžeminio programų perdavimo būdu, bet per nuorodą į *France Télévisions* programas, kurios retransliuojamos šios interneto svetainėje. Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad tokių nuorodų sukūrimas nėra viešas skelbimas, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnį, todėl tam nereikalaujama autorių teisių turėtojų sutikimo.

52. Vis dėlto šiuo aspektu klausimo nepateikta. Šioje byloje prejudiciniai klausimai susiję ne su *Playmédia* veikla atskirai, bet su valstybių narių galimybe nustatyti privalomojo interneto svetainių valdytojų vykdomo programų siuntimo įpareigojimą. Nemanau, kad toks įpareigojimas galėtų būti grindžiamas nuorodomis į internete retransliuojamas programas vien todėl, kad nebūtinai visas programas, kurios patenka į tokio įpareigojimo taikymo sritį, pirminiai televizijos transliuotojai retransliuoja internete nemokamai. Be to, kiekviena interneto nuoroda pagal savo pobūdį priklauso nuo savo šaltinio. Pakaktų, kad televizijos transliuotojas nustotų transliuoti savo programas internete arba apribotų prieigą prie jų tam, kad įmonė, kuriai taikomas privalomo programų siuntimo įpareigojimas, negalėtų įvykdyti šio įpareigojimo. Taigi privalomo programų siuntimo įpareigojimas, grindžiamas nuorodomis internete, nėra įgyvendinamas teisiniu požiūriu.

20 2017 m. kovo 16 d. Sprendimas *AKM* (C-138/16, EU:C:2017:218, 18, 26, 29 ir 30 punktai).

21 Žr. 2017 m. kovo 16 d. Sprendimą *AKM* (C-138/16, EU:C:2017:218, 28 ir 29 punktai bei rezoliucinės dalies pirma pastraipa.

22 2013 m. kovo 7 d. sprendimas (C-607/11, EU:C:2013:147).

23 Be to, ši taisyklė buvo patvirtinta po Sprendimo *AKM* (C-138/16, EU:C:2017:218) priėmimo; žr. 2017 m. lapkričio 29 d. Sprendimą *VCAST* (C-265/16, EU:C:2017:913, 48–50 punktai).

Siūlomas atsakymas

53. Taigi į antrąjį ir ketvirtąjį prejudicinius klausimus siūlau atsakyti, kad Direktyva 2002/22 turi būti aiškinama taip, kad ja valstybei narei nedraudžiama nustatyti privalomojo tam tikrų televizijos programų transliavimo įpareigojimo įmonėms, siūlančioms nepertraukiamai ir tiesiogiai žiūrėti televizijos programas savo interneto svetainėje. Vis dėlto tokiu įpareigojimu turi būti siekiama bendrojo intereso tikslo, kaip antai įgyvendinant šios valstybės narės kultūros politiką išsaugoti šios valstybės teritorijoje transliuojamų programų pasiūlos pliuralistinį pobūdį, ir jis nėra neproporcingas atsižvelgiant į šį tikslą – šis įpareigojimas turi būti taikomas vadovaujantis skaidria procedūra, pagrįsta objektyviais, nediskriminuojančiais ir iš anksto žinomais kriterijais. Ar šios sąlygos įvykdytos, turi tikrinti nacionaliniai teismai. Be to, šios įmonės turi iš anksto gauti autorių teisių ir teisių, gretutinių autorių teisėms, saugančių minėtose programose esančius objektus, turėtojų sutikimą.

Dėl trečiojo prejudicinio klausimo

54. Savo trečiuoju prejudiciniu klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia Teisingumo Teismo, ar valstybei narei, kuri nustato privalomojo programų siuntimo įpareigojimą netaikydama Direktyvos 2002/22 31 straipsnio, galioja sąlygos, kurias turi atitikti toks įpareigojimas pagal šį straipsnį.

55. Direktyvos 2002/22 31 straipsnis yra sudėtinė elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos dalis. Ja siekiama apsaugoti šiuos tinklus arba šias paslaugas nuo neproporcingų privalomojo programų siuntimo įpareigojimų, trukdančių jų veiklai ir pelningumui. Galimam privalomajam programų siuntimo įpareigojimui, nustatytam įmonėms, nepatenkančioms į šios bendrosios reguliavimo sistemos taikymo sritį, ši reguliavimo sistema netaikoma [24]. Todėl jam negalėtų būti taikomos Direktyvos 2002/22 31 straipsnyje nustatytos sąlygos.

56. Be to, atsižvelgiant į tai, kad tokia įmonė kaip *Playmédia*, yra ne elektroninių ryšių tinklo teikėja, bet turinio teikėja, galimam privalomojo programų siuntimo įpareigojimui, kuris nustatytas tokiai įmonei, būtų taikomas reguliavimas, susijęs su turiniu ir audiovizualine politika. Todėl reikalavimas, kad su turiniu susijusiuose nacionalinės teisės aktuose būtų atsižvelgta į Direktyvos 2002/22 31 straipsnyje nustatytas sąlygas, prieštarautų aiškiai nuostatai, kad ši sritis į bendrąją reguliavimo sistemą nepatenka, numatytai Direktyvos 2002/21 1 straipsnio 3 dalyje [25], nors nacionalinis teisės aktų leidėjas gali savo nuožiūra taikyti šias sąlygas.

57. Taigi į trečiąjį prejudicinį klausimą siūlau atsakyti, kad valstybei narei, kuri nustato privalomojo programų siuntimo įpareigojimą netaikydama Direktyvos 2002/22 31 straipsnio, negalioja sąlygos, kurias turi atitikti toks įpareigojimas pagal šį straipsnį.

Dėl penktojo prejudicinio klausimo

58. Penktasis prejudicinis klausimas susijęs su sąlyga, pagal kurią didelė dalis su privalomojo programų siuntimo įpareigojimu susijusių tinklų galutinių paslaugų gavėjų turi naudotis jais kaip pagrindine priemone radijo ir televizijos transliacijoms priimti. Tokia sąlyga nustatyta Direktyvos 2002/22 31 straipsnyje. Taigi ši sąlyga yra reikšminga tik tuo atveju, jeigu, remiantis atsakymais į pirmąjį ir trečiąjį klausimus, minėtame straipsnyje nustatytos privalomojo programų siuntimo įpareigojimo nustatymo sąlygos būtų taikomos esant tokiai situacijai, kokia susiklostė pagrindinėje byloje. Atsižvelgiant į mano siūlomus atsakymus į šiuos du klausimus, į penktąjį klausimą atsakyti nereikia.

24 Šios išvados 17–25 punktai.

25 Šiuo klausimu žr. 2008 m. gruodžio 22 d. Sprendimą *Kabel Deutschland Vertrieb und Service* (C-336/07, EU:C:2008:765, 34 punktas).

Išvada

59. Remdamasis išdėstytais argumentais, siūlau Teisingumo Teismui taip atsakyti į *Conseil d'État* (Prancūzija) pateiktus prejudicinius klausimus:

1. 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų Direktyva), iš dalies pakeistos 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/136/EB, 31 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa turi būti aiškinama taip, kad įmonė, kuri siūlo nepertraukiamai ir tiesiogiai žiūrėti televizijos programas savo interneto svetainėje, neturi būti laikoma įmone, teikiančia elektroninių ryšių tinklus radijo ir televizijos programoms transliuoti visuomenei, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

2. Direktyva 2002/22, iš dalies pakeista Direktyva 2009/136/EB, turi būti aiškinama taip, kad ja valstybei narei nedraudžiama nustatyti privalomojo tam tikrų televizijos programų transliavimo įpareigojimą įmonėms, siūlančioms nepertraukiamai ir tiesiogiai žiūrėti televizijos programas savo interneto svetainėje. Vis dėlto tokiu įpareigojimu turi būti siekiama bendrojo intereso tikslo, kaip antai įgyvendinant šios valstybės narės kultūros politiką išsaugoti šios valstybės teritorijoje transliuojamų programų pasiūlos pliuralistinį pobūdį, ir jis nėra neproporcingas atsižvelgiant į šį tikslą – šis įpareigojimas turi būti taikomas vadovaujantis skaidria procedūra, pagrįsta objektyviais, nediskriminuojančiais ir iš anksto žinomais kriterijais. Ar šios sąlygos įvykdytos, turi tikrinti nacionaliniai teismai. Be to, šios įmonės turi iš anksto gauti autorių teisių ir teisių, gretutinių autorių teisėms, saugančių minėtose programose esančius objektus, turėtojų sutikimą.

3. Valstybei narei, kuri nustato privalomojo programų siuntimo įpareigojimą netaikydama Direktyvos 2002/22 31 straipsnio, negalioja sąlygos, kurias turi atitikti toks įpareigojimas pagal šį straipsnį.